

regényt minden magyar pedagógusnak, ki a nemzetnevelés eszméi és nagy példái iránt érdeklődéssel és tisztelettel viseltetik.

Gyulai Agost dr.

Illyés Gyula: Puszták népe. (Budapest, 1935. Nyugat-kiadás.)

Műfajilag is érdekes könyv, az önéletrajzi regény és a szociografia sikerült összeházasítása, úgy, hogy egyik összetevő sincs a másik kárára. A puszták népe a pusztákon élő magyarság, a nagy uradalmak jobbágysorsban élő zsellerei, cselédei, béresei, azok, akiktől Illyés elszármazott, de akik nevében most kiáll. Nem részletezzük azt a sok megdöbbentő újat, amit ez a könyv a magyarság önismeretéhez ad, de ismét reámutatunk arra, amit különben Illyés minden sora erősen felébreszt bennünk, arra, hogy a háborúelőtti évek népszínműstílusát felújító gyöngyösbokréta-előadások s a zöldablakos kicsi ház óleső romantikája önámítás csak. Egy ismeretlen Magyarország él körülöttünk, a szűkebb népi Magyarország, melyről ép azok tudnak a legkevesebbet, akik legtöbb jelszót beszélnek róla. Illyés Gyula, aki már verseiben is ennek az ismeretlen Magyarországnak kötelezte el munkásságát, nem agitál, nem panaszkodik; sajátmagáról és rokonairól beszél, egyszerű, keresetlen szavakkal, melyek mögül csak az igazán értők olvassák ki első pillanatban is a nagy stílusművészt. De mi nem is az íróat akarjuk itt dícsérni s ha el is gyönyörködünk szép muzsikájú mondataiban, úgy érezzük, hogy ez alkalommal fontosabb az, amit mond. A magárahagyatott és sorsán önmagától javítani nem tudó osztály, a puszták népe a maga primitívségében is az egész mai magyarság szimbóluma lehet: sorsán segíteni azonos a magyarság legégetőbb problémáinak megoldásával. Segíteni azonban csak azok tudnak, akik ismerik a tüneteket. Illyés Gyula könyve e segíteni akarók lelkiismeretéhez szól és annak ellenére (vagy talán épen azért), hogy a legmagasabb irodalmat adja, társadalomrajznak is hiteles. Egyes részei tankönyvekbe kíváncznak.

Baróti Dezső dr.

Két új könyv Adyról

Schöpflin Aladár: Ady Endre. Budapest: é. n. Nyugat-kiadás.

Ady Endre: Jóslások Magyarországról. Tanulmányok és jegyzetek a magyar sorskérdésről. Szerkesztette és bevezetéssel ellátta: *Féja Géza.* Budapest: 1935. Athenaeum.

Ady helye a magyar irodalomban már meg van határozva s bevalljuk, hogy csak idegenkedve tudunk visszaemlékezni azokra a nagy harcokra, melyek költészete körül lezajlottak. Ma már az egész magyarság drága kincsének vallja őt, egyik legnagyobb költőjének, kinek jóslata beteljesedet: valóban „ifjak szívében él.”

Schöpflin Aladár monográfiája mindenkép sokat adhat azoknak, akik ehhez a titokzatos költészethez közelebb akarnak jutni. Végig kíséri a nagy költő pályájának külső eseményeit, felvázolja azt a társadalmi milieut, melyben ez a költészet kivirágzott, s így közeledik a lényeghez. Különösen finomak azok a részek, hol magának az Ady-versnek szerkezeti, ritmikai sajátosságairól szól. A gazdag Ady-irodalomban mindenkép előkelő helyet foglal el ez a könyv,